

Työtä ja hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa Koillis-Savossa ESR+ -hankkeeseen osallistuminen

KH 20.02.2023 § 27
916/14.00.01/2021

Työikäisten työhön kuntouttavien sosiaali- ja terveystalvelujen palveluvalikoima painottuu työttömyyteen, työllistymiseen ja työhön kuntoutumiseen liittyviin tuen tarpeisiin. Taloudelliseen toimeentuloon ja asumiseen liittyvät tuen tarpeet sekä esimerkiksi päihteiden ongelmakäyttö ja muut sosiaaliset ongelmat ovat usein kiinteästi kytköksissä sekä toisiinsa että työttömyyteen. Työikäisen aikuisväestön erityiskysymyksiin erikoistunut aikuissosiaalityö on ollut keskeinen tukimuoto työikäisten palveluissa, samoin kuntouttava työtoiminta. Esimerkiksi Rautavaaralla on kahdessa ESR-rahoitteisessa hankkeessa luotu tehokas toimintamalli yhdistää kunnan kuntouttavien sosiaali- ja terveystalvelujen palvelut monialaisesti kunnan elinkeinopalvelujen ja TE-toimiston palvelujen kanssa. Tässä moniammatillisessa yhteistyössä tavoitteena on heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien aseman parantaminen ja toimintamallin tuloksena pitkäaikaistyöttömien määrä kunnassa on pudonnut noin 2/3.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta aikuissosiaalityö ja mm. kuntouttava työtoiminta siirtyivät kuntien vastuulta hyvinvointialueen vastuulle, mikä aiheuttaa huolta moniammatillisen yhteistyön loppumisesta. Siksi on perusteltu tarve hakea rahoitusta uudelle kehittämishankkeelle, jonka tavoitteena on luoda uusi malli hyvinvointialueen, kunnan ja TE-toimiston välille palvelujen toiminnan takaamiseksi. Hanke lisää henkilöitten sosiaalista osallisuutta, ehkäisee syrjäytymistä, kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä tukee elämänhallintaa ja työllistymistä. Tarve hankkeelle on ilmeinen, sillä Koillis-Savon pienet kunnat kuuluvat THL:n sairastavuusindeksin mukaan sairaampiin kuntiin, joissa koulutustaso on alhaisempi, tulotaso pienempi ja työttömyys sekä köyhyys yleisempää. Viimeisimmän työllisyyskatsauksen mukaan Koillis-Savossa on edelleen Pohjois-Savon korkeimmat työttömyysluvut.

Pitkittynyt työttömyys tuo tullessaan merkittäviä ongelmia, niin yksilön kuin myös kansantaloudellisestakin näkökulmasta. Pitkäaikaistyöttömien joukossa on runsaasti sellaisia henkilöitä, joiden työkykyä voitaisiin kohentaa sairauksien hoidolla sekä yksilöllisestä tarveselvityksestä lähtevällä kuntoutuksella, kunhan nämä henkilöt tunnistettaisiin terveydenhuollossa riittävän hyvin. Hankkeen päätavoitteena on pitkäaikaistyöttömien ja/tai pitkittyneen työttömyyden uhatta olevien elämänhallinnan ja -laadun sekä työ- ja toimintakyvyn parantaminen kohti työllistymistä.

Hankkeessa selvitetään ja luodaan hyvinvointialueen kanssa moniammatillisen yhteistyön tavoitteet, palvelut, käytännöt ja selvitetään kehittämisen tarpeet ja roolit työllisyyden yhdyspinnoilla. Hankkeen tavoitteena on selvittää ja luoda malli, miten palvelut ja käytännöt toimivat jatkossa Rautavaaralla, Kaavilla ja Tuusniemellä kun työhön kuntouttavat sosiaali- ja terveystalvelut ovat siirtyneet hyvinvointialueen vastuulle. Luotavalla toimintamallilla parannetaan haastavammassa elämäntilanteessa olevien, työttömien, työelämän ulkopuolella olevien sekä osatyökykyisten ja maahanmuuttajien tilannetta. Hyvinvointialue on

lupautunut osallistumaan hankkeeseen yhteistyössä, mutta ei rahallisella panoksella.

Hankkeen kohderyhmänä ovat rautavaaralaiset, kaavilaiset ja tuusniemeläiset pitkäaikaistyöttömät, rinnasteiset pitkäaikaistyöttömät ja työttömyysuhan alaiset henkilöt. Kohderyhmään kuuluvat aikuiset sekä nuoret niiltä osin kuin he tukea tarvitsevat. Erityisiä kohderyhmiä ovat maahanmuuttajataustaiset henkilöt, romaanit sekä osatyökykyiset henkilöt, joiden jäljellä olevaa kapasiteettia, motivaatiota ja työkykyä tuetaan uusilla keinoilla. Kohderyhmänä ovat myös alueella toimivat työnantajat sekä kuntouttavaa työtoimintaa tai muita työllisyyden hoidon palveluja tarjoavat yhdistykset, joiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä ja joiden osaamista lisätään haastavassa työmarkkina-asetmassa olevien henkilöiden työllistämiseen sekä heille tarjottavien palvelujen kehittämiseen liittyen.

Malli on monistettavissa kaikkiin Pohjois-Savon pieniin reuna-alueen kuntiin Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja kuntien väliseksi yhteistyömalliksi ja se on entistä tärkeämpi, kun TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle TE2024 uudistuksessa.

Rautavaaran kunta on valmistellut hanketta yhdessä Kaavin ja Tuusniemen kuntien kanssa. Hankkeen päähakija ja hallinnoija olisi Rautavaara ja osatoteuttajia olisivat Kaavi ja Tuusniemi. Hankeajaksi on suunniteltu 1.8.2023 - 31.3.2025. Hankkeen henkilöresurssi olisi 1,8 htv/vuosi jakautuen tasapuolisesti 0,5 htv/kunta/vuosi, jonka lisäksi hankkeen hallintointiin on varattu 0,3 htv/v. Hankkeeseen voitaisiin palkata esimerkiksi yhteinen hanketyöntekijä Tuusniemen ja Kaavin alueelle. Hankkeen kokonaiskustannukset hankeajana olisi 190 473 euroa ja tukiprosentti maksimissaan 80 %. Tarkempi kustannusten erittely on esitetty taulukossa alla.

Kustannus	v. 2023	v. 2024	v.2025	Yht.	Kaikki yht. €
Palkat	34 013	81 632	20 407	136 052	190 473,00
Flat rate 40 % yht.	13 605	32 653	8 163	54 421	
Työkykyselvitykset	3000	16921	1500	21421	
Ryhmävalmennukset	0	21000	0	21000	
Työkortit	0	1000	0	1000	
Matkakulut	1000	3000	1000	5000	
Markkinointi ja viestintä	300	700	0	1000	
Tilaisuuksien järjestelyt	200	700	100	1000	
Tiekone, ohjelmisto ja puhelinl. kust.	750	1800	450	3000	
Muut kulut	300	600	100	1000	

Rahoitussuunnitelman mukaan tukiprosentilla 80 % kokonaiskustannukset hankeajana 190 473 euroa jakautuvat EU:lle ja valtiolle 152 378 euroa ja kullekin kunnalle tasapuolisesti 12 698,40 euroa. Rautavaara, Kaavin ja Tuusniemen kuntien vuosittaiset kustannukset ovat vain 3174,70 euroa, 7619 euroa ja 1904,70 euroa.

	v. 2023	v. 2024	v. 2025	Yht.
EU ja valtio	38094	91428	22856	152 378,00 €
Kaavi	3174,7	7619	1904,7	12 698,40 €
Rautavaara	3174,7	7619	1904,7	12 698,40 €
Tuusniemi	3174,7	7619	1904,7	12 698,40 €
Yhteensä	47618,1	114285	28570,1	190 473 €

Valmistelija	Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää sitoutua Tuusniemen, Rautavaaran ja Kaavin yhteiseen Työtä ja hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa Koillis-Savossa -hankkeeseen ja sen omarahoitussuuteen, mikäli hankerahoitus myönnetään.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.